

PAMĚŤ NÁRODA

www.pametnaroda.cz

Výstava *Pohledy 1989 – dvacet let po pádu železné opony* měla být původně výstavou konfrontační, nebo lépe konfrontující. Chtěli jsme oslovit představitele bývalého režimu a odpůrce režimu v naději, že se nám podaří výrazně porozumět s odstupem času až neuvěřitelně rychlému a sametovému přechodu z totalitního systému do tolik očekávané svobody, zřetelně vidět rozdíly mezi iluzemi a realitou, chápat ambice i zklamání obou stran. Ke škodě věci jsme se setkali s velikou neochotou ze strany lidí, kteří se na minulém režimu podíleli. Formulovali to jednoduše: „Nemám zájem, nemám důvod a nemám k tomu co říct.“ Nakonec nám nezbylo, než částečně od původního záměru upustit a postavit výstavu na výpovědích různých osobností z politického, kulturního a společenského života. Zdůraznit jejich reflexe dění před, pádem železné opony, během jejího pádu a po něm, zajímali jsme se, jak hodnotí vývoj společnosti po roce 1989 a jaký je jejich výhled do budoucna. Texty jednotlivých výpovědí pamětníků a osobností jsou různorodé pohledem na věc, generačně i temperamentem, jednotné tím, že žijí nebo dlouho žili v Praze 6.

Ne všechny pamětnické panely však vznikly na základě rozhovoru. Paní Švorcová a pan Hejduk nám rozhovor neposkytli, ale pouze předali text s podmínkou, že do něj nebudeme zasahovat. Proč ne. Zajímají nás jejich postoje, ať už jsou jakkoliv vyjádřené. Za úroveň textu nesou plnou odpovědnost jejich autoři. Přetiskli jsme je v originálním znění tak, jak nám byly v tištěné formě předány, a nijak jsme je needitovali.

Výstava *Pohledy 1989* volně navazuje na probíhající výstavu *My jsme to nevzdali*, která vznikla z rozsáhlé sbírky občanského sdružení POST BELLUM. Z této sbírky, která dnes čítá více než tisíc celoživotních svědectví, vzniká pravidelný cyklus rozhlasových dokumentů Příběhy 20. století. Zaznamenává svědectví veteránů ze západní i východní fronty druhé světové války, mluvíme s těmi, kdo přežili hitlerovské vyhlazovací tábory, i s těmi, kdo byli vězněni v kriminálech a pracovních lágrech po únoru 1948. Zajímají nás oběti kolektivizace, odpůrci totalitních režimů, příslušníci národních menšin – také ti, kdo stáli nikoli na straně obětí, nýbrž viníků, kdo vidí a dokáží přiznat své chyby. I oni jsou pro nás inspirací.

Podpořte myšlenku založit nadační fond: Paměť národa – fond pro budoucnost.
Více na www.postbellum.cz nebo www.hrdinove.cz, archiv vzpomínek a výpovědí pamětníků sledujte na www.pametnaroda.cz.

Občanské sdružení
Post Bellum

Pohledy 1989